

⁶ Рабінович П.М. Основи загальної теорії права і держави: Навч. посіб. – Вид. 3-є, зі змін. й доповн. – К.: ІСДО, 1995. – С. 7.

⁷ Колодій А.М., Олійник А.Ю. Права людини і громадянина в Україні: Навч. посіб. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 9.

⁸ Федюк Л.В. Система особистих немайнових прав у цивільному праві: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника. – Івано-Франківськ, 2006. – С. 110.

⁹ Давидова Н.О. Особисті немайнові права: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – С. 34.

¹⁰ Стефанчук Р. Захист честі, гідності та ділової репутації в проекті нового Цивільного кодексу України: переваги та недоліки // Вісник Української Академії державного управління при Президентіві України. – 2000. – № 1. – С. 38.

¹¹ Стефанчук Р.О. Особисті немайнові права фізичних осіб (поняття, зміст, система, особливості здійснення та захисту): Монографія / Відп. ред.. Я.М. Шевченко. – К.: КНТ, 2008. – С. 131.

¹² Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю.С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. – К.: Укр. енцикл., 1998. – Т. 4: Н – П. – 2002. – С. 359.

¹³ Цивільне право України: Підручник: У 2-х кн. / О.В. Дзера (керівник авт. кол.), Д.В. Боброва, А.С. Довгерт та ін.; За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – Кн. 1. – С. 81–82.

Отримано 12.01.2009

Резюме

В статті розглядаються актуальні проблеми формування єдиного поняття личних неимущественних прав фізичного лица в гражданском праве. Раскрывается содержание понятия неимущественных прав путем исследования их общих признаков.

О. М. ШЕВЧУК

Орест Михайлович Шевчук, здобувач Київського університету права НАН України

ПОНЯТТЯ ДИСКРИМІНАЦІЇ У СФЕРІ ДЕРЖЗАКУПІВЕЛЬ

Сучасний розвиток суспільства базується на фундаментальних правових принципах рівності, порушення яких, як правило, призводить до дискримінації у тих чи інших формах. Заборона дискримінації прямо передбачена ст. 24 Конституції України, відповідно до якої громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками. Оскільки Конституція є основним законом держави, норми решти законів, що приймаються на розвиток її положень, повинні конкретизувати конституційний принцип рівноправ'я і забезпечити його реалізацію в кожній сфері суспільного життя.

Важливе місце у суспільному житті України, зокрема в економіці, посідають держзакупівлі. Так, у 2007 р. загальна сума коштів за укладеними договорами для закупівлі товарів, робіт і послуг становила понад 142 млрд. грн¹.

Оскільки держава, яка повинна забезпечити рівноправ'я, через свої органи та держпідприємства приймає участь, як мінімум, з однієї сторони у правовідносинах щодо держзакупівель, то важливість недопущення дискримінації у даній сфері набуває особливої ваги.

Дослідженню сфери держзакупівель приділялось досить багато уваги такими науковцями як В. М. Гаєць, О. О. Костусев, В. В. Морозов, А. Я. Новак, Н. М. Обушко,

А. Ф. Павленко, А. Г. Савченко, В. В. Смирчинський, Н. Б. Ткаченко, О. П. Шатковський, І. В. Шмельова, А. В. Яценко та інші. Держзакупівлі досліджувались переважно на предмет особливостей укладення та виконання договорів про закупівлю, відповідальності сторін за порушення умов цих договорів, управління державними закупівлями тощо. Проблема дискримінації також була предметом багатьох наукових досліджень, однак переважно в аспекті порушення прав за ознаками раси, кольору шкіри, національної ознаки, зокрема у працях таких вчених як М. Новицький, І. Ліщина, Л. Ю. Богдановська, Н. М. Корчак та інші. Однак, дослідженню дискримінації у сфері держзакупівель науковці належної уваги не приділяли.

Дана тема дослідження є актуальною, оскільки проблема дискримінації у держзакупівлях має важливе теоретичне і практичне значення. Наукова розробка має важливе значення у зв'язку з тим, що на розгляді Верховної Ради України знаходиться законопроект «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти», прийнятий у першому читанні.

Широта теми дослідження не дозволяє викласти її повністю в рамках даної статті, а тому основна увага буде спрямована на аналіз понятійного апарату. Передусім потребує визначення поняття «дискримінація у сфері держзакупівель».

Точність визначення термінів і понять має надзвичайно важливе значення для чіткого і якісного правового регулювання суспільних відносин. Відсутність визначень часто призводить до неможливості реалізації правових норм, неправомірних рішень державних органів та інших правопорушень.

Поняття дискримінації як загальновідомого явища досить складне за своїм змістом, тому сформулювати його визначення, придатне до використання в усіх галузях законодавства досить складно. Визначення, що застосовується в певній галузі чи нормативно-правовому акті часто буває абсолютно непридатним для застосування в інших, навіть дуже схожих за своїм змістом. Значення терміну «дискримінація», наприклад у господарському чи антимонопольному законодавстві не зовсім співпадає зі значенням такого ж терміну у сфері держзакупівель. Кожна галузь і підгалузь, кожен правовий інститут має свої особливості змістового наповнення терміну «дискримінація».

Вважаємо за необхідне здійснити семантичний аналіз слова, що визначає термін «дискримінація». В юридичній енциклопедії міститься наступне визначення: дискримінація (лат. *discriminatio* – відокремлення, розділення, розрізнення) – умисне обмеження або позбавлення прав певних юридичних та фізичних осіб. Стосовно фізичних осіб дискримінація здійснюється за різними ознаками – раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, національного або соціального походження тощо².

Дещо інше визначення викладене у Вікіпедії (вільній енциклопедії): дискримінація (лат. *Discrimination* – розрізнення) – обмеження прав частини населення за певною ознакою. В якості ознаки може виступати будь-яка значима відмінність особистості, наприклад раса, національність, стать, релігійні переконання, сексуальна орієнтація, вік, інвалідність, рід занять, стан здоров'я. Питання про те, що є, а що не є дискримінацією, достатньо заплутане та не має однозначного вирішення. Традиційно під дискримінацією розуміли обмеження прав за ознаками, які «не є прийнятними та підходящими в умовах, в яких вони мають місце», однак сама «прийнятність» не має точного визначення. Зазвичай вважається неприйнятним обмеження прав за ознаками, які об'єктивно не впливають на здатність людини на реалізацію цих прав³.

Свою версію розкриття змісту дискримінації пропонує Іван Ліщина, який наводить наступний приклад: не можна вважати такою, що дискримінує, заборону керувати автомобілем сліпим, оскільки така заборона має раціональне обґрунтування. Але такою, що дискримінує, буде заборона видавати права водія блондинкам або циганам⁴.

Наведене вище дозволяє охарактеризувати дискримінацію, як протилежність рівності, що являє собою різне ставлення одних осіб до інших через наявність або відсутність у них певних ознак. Дані ознаки по суті не мають жодного значення і лише слугують підставами для різного ставлення. Різне ставлення може проявлятися або у вигляді будь-яких обмежень, або у наданні певних переваг. Разом з тим, варто відмітити, що не завжди різне ставлення являє собою дискримінацію. Якщо підставою для різного

ставлення є об'єктивно виправдані ознаки або ті, що мають раціональне обґрунтування, то дискримінація відсутня.

Виходячи з наведеного можна також зробити висновок, що для кваліфікації дискримінації необхідно встановити: 1) чи мало місце різне ставлення до осіб (розрізнення); 2) чи призвело воно до обмеження або позбавлення прав особи; 3) за якою ознакою здійснювалось розрізнення; 4) чи була ознака об'єктивно виправданою або чи мала вона раціональне обґрунтування.

Відповідно, якщо розрізнення здійснювалось за ознакою, що не є об'єктивно виправданою або ознака не має раціонального обґрунтування – має місце дискримінація, якщо інакше – дискримінація відсутня.

Для виявлення особливостей дискримінації у держзакупівлях проаналізуємо спеціальне законодавство і розпочнемо аналіз із законодавства України. На момент написання статті спеціальним нормативним актом, що регулює відносини у сфері держзакупівель є Тимчасове положення про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти (надалі – Положення про держзакупівлі)⁵.

Аналіз Положення про держзакупівлі виявив відсутність у ньому визначення терміну «дискримінація». З наукової точки зору відсутність такого визначення може компенсуватись використанням загального визначення даного поняття, з урахуванням специфіки даної сфери.

Однак, на практиці така відсутність має певні негативні наслідки. Зокрема, під час розгляду спорів суди України застосовували положення ст. 5 чинної на той момент редакції ЗУ «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти», відповідно до якої вітчизняні та іноземні учасники беруть участь у процедурі закупівлі на рівних умовах відповідно до положень Закону, а замовники забезпечують рівноправний доступ усіх учасників до інформації з питань закупівлі⁶. Застосування даного положення призвело до того, що суди встановлювали факти дискримінації лише при порушенні рівноправного доступу учасників до інформації, в той час, як обмеження прав учасників за іншими ознаками не вважались дискримінацією⁷. Ознаки, за якими здійснювалось розрізнення не встановлювались, дослідження того, чи є ці ознаки об'єктивно виправданими та чи мають вони раціональне обґрунтування, не проводилось.

Крім того, відсутність законодавчого поняття «дискримінація» обумовлює різноманітне застосування ст. 90 Положення про держзакупівлі. Даною статтею передбачено, що в разі виявлення за скаргою учасників порушень устаненого порядку проведення процедури закупівлі, які впливають на об'єктивність визначення переможця процедури закупівлі або призводять до дискримінації учасників, уповноважений орган має право визнати результати такої процедури закупівлі недійсними та зобов'язати замовника розпочати нову процедуру закупівлі⁸. Державному органу надано право встановлювати, що дії призвели до дискримінації учасників, але відсутність визначення терміну означає, що фактично даний орган повинен буде здійснювати тлумачення терміну «дискримінація». Однак, згідно чинного законодавства України тлумачення законодавства може здійснюватись лише Конституційним судом України. Таким чином, дії уповноваженого органу в будь-якому разі будуть суперечити чинному законодавству України – він буде виходити за межі своїх повноважень.

Продовжуючи аналіз Положення про держзакупівлі зазначимо, що в ньому містяться норми, якими дискримінація забороняється, але аналіз цих норм не виявив ознак даного поняття. Прикладом таких норм є ч. 3 ст. 24 Положення про держзакупівлі, згідно якої під час здійснення попередньої кваліфікації учасників замовник не повинен устанавлювати дискримінаційні вимоги до учасників⁹. Які саме вимоги є дискримінаційними, в Положенні про закупівлі не вказується.

Разом із тим, Положення про держзакупівлі містить низку норм, у яких перераховуються ознаки, що не можуть бути прийнятними під час здійснення процедур держзакупівель. Аналізуючи такі норми можна частково розкрити зміст поняття «дискримінація» у сфері держзакупівель.

Прикладом є ст. 38 Положення про держзакупівлі, яка встановлює вимоги до технічної специфікації: вона не повинна містити посилання на конкретні торговельну

марку чи фірму, патент, конструкцію або тип предмета закупівлі, джерело його походження або виробника¹⁰.

Наведені вище ознаки не мають жодного значення для задоволення потреб замовника, якості чи функціональних властивостей предмета закупівлі, однак можуть створити перешкоди участі у процедурах закупівель певних учасників. По суті, недопущення до участі в держзакупівлі учасника, що пропонує товар під певною торговельною маркою, є дискримінацією. Отже, заборона посилянй спрямована на забезпечення рівності учасників процедур закупівель та недопущення дискримінації. Лише спрямована, але не забезпечує її недопущення, тому що ні законодавств, ні практика його застосування не дає жодних правових підстав вважати дискримінацією посилення на торгову марку, виробника тощо. Висновок про те, що включення посилянй становить дискримінацію є певною мірою нашим власним доробком і він ґрунтується на правилах логіки, та засадах справедливості, добросовісності та розумності.

Звертаємо увагу, що у проєкті ЗУ «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти» міститься ст. 5, яка присвячена недискримінації учасників. Згідно положень даної статті вітчизняні та іноземні учасники беруть участь у процедурах закупівель на рівних умовах. Замовники та Уповноважений орган забезпечують вільний доступ усіх учасників до інформації про закупівлю, передбаченої цим Законом¹¹. Дана норма співпадає з тією, що діяла в попередній редакції закону і наслідки її застосування нами вже описані вище. Сподіваємось, що законодавець удосконалив дану статтю до прийняття закону в цілому.

Підсумовуючи аналіз законодавства України у сфері держзакупівель зазначимо, що ознаками, за якими не повинно здійснюватись різне ставлення, є торговельна марка чи фірма, патент, конструкція або тип предмета закупівлі, джерело його походження або виробник. На жаль, даний висновок має поки що лише теоретичне значення, оскільки практика застосування законодавства не підтверджує, що зазначені вище посилення є дискримінацією. Причиною цього, на наш погляд, є низький рівень юридичної техніки, що притаманний даному нормативно-правовому акту, та відсутність визначення терміну «дискримінація».

З метою більш глибокого дослідження доцільно проаналізувати норми міжнародного права, що містяться у наступних документах:

– Типовому законі ЮНСІТРАЛ «Про закупівлю товарів, (робіт) і послуг» (далі – Типовий закон), прийнятому на 27 сесії ЮНСІТРАЛ Комісією ООН з права міжнародної торгівлі (Відень, 30 травня 1997 року).

– Угоді СОТ про державні закупівлі (далі – Угода СОТ), затверджена 15 квітня 1994 р. в Маракеші.

Коротко про наведені міжнародні акти. Типовий Закон має рекомендаційний характер і він покликаний бути взірцем для кожної держави задля об'єктивної оцінки своїх законів і практики у сфері державних закупівель, а також приведення їх у відповідність до сучасних вимог, або ж формування нового законодавства у цій сфері, якщо таке відсутнє.

Угода СОТ про закупівлі, що міститься в додатку № 4 до Маракеської угоди про створення СОТ, є обов'язкова лише для тих країн, які її підписали.

Оскільки з'ясування обов'язковості норм наведених вище міжнародних документів виходить за межі даного дослідження, досліджуватись вони будуть лише стосовно критеріїв визначення терміну «дискримінація» та ознак, за якими різне ставлення до осіб вважається дискримінаційним.

Розпочнемо аналіз Типового закону зі ст. 16, яка містить наступне положення: «Будь-які специфікації, плани, креслення, що містять технічні чи якісні характеристики товарів (робіт) чи послуг, що закуповуються, та вимоги відносно випробувань чи методів випробувань, упакування, маркування чи етикетування або сертифікація, а також умовні позначення і термінологія чи описання послуг, які створюють перешкоди, в тому числі перешкоди на основі національної належності для участі постачальників (підрядників) у процедурах закупівель, не повинні включатись чи використовуватись в перекваліфікаційній документації».

Будь-які специфікації, плани, креслення, ескізи та вимоги чи описання послуг, наскільки це можливо, повинні бути засновані на відповідних об'єктивних технічних і якісних характеристиках товарів (робіт) чи послуг, що закуповуються. Не повинно бути жодної вимоги чи посилання відносно будь-якої конкретної торгової марки, найменування, патенту, ескізу, моделі, конкретного джерела походження чи виробника, за винятком випадків, коли немає іншого достатньо точного чи чіткого засобу описання характеристик товарів (робіт) чи послуг, що закуповуються, і при умові включення таких слів «як еквівалент»¹².

Дана норма стосується визначення предмета закупівель та кваліфікації учасників і вона схожа з нормами Положення про держзакупівлі, однак перелік заборонених посилань є набагато більшим. Зокрема, це посилання стосовно випробувань чи методів випробувань, упаковки, маркування чи етикетування або сертифікація, а також умовні позначення і термінологія чи описання послуг, які створюють перешкоди для участі в процедурах закупівель. Наслідків включення посилань до технічної специфікації в даному законі також не передбачено. Проте, оскільки Типовий закон є рамковим, кожна держава може передбачити ті юридичні наслідки, які вважає за доцільне.

Угода СОТ також встановлює заборону на вчинення дискримінаційних дій під час визначення предмету закупівлі. Дане питання врегульоване ст. VI Угоди СОТ, згідно якої технічні специфікації, що встановлюють характеристики товарів чи послуг такі як якість, технічні характеристики, безпека використання та розміри, позначення, термінологія пакування та маркування, чи процеси та способи їх виробництва і вимоги щодо процедур оцінки відповідності, встановлені закупівельною організацією, не повинні готуватись, прийматись або застосовуватись з метою, або мати результатом створення непотрібних перешкод міжнародній торгівлі.

Схожих положень немає ні в Положенні про держзакупівлі, ні в Типовому законі. Створення перешкод, у тому числі міжнародній торгівлі, і є, на нашу думку, дискримінацією. Дана норма спрямована на забезпечення рівності учасників та недопущення встановлення вимог, що не є об'єктивно обумовленими, а тим самим і на недопущення дискримінації. Суть даної статті полягає не стільки в забороні встановлення конкретних вимог, скільки в забороні встановлення непотрібних перешкод.

Частина 3 ст. VI містить також положення про заборону вимог або посилань на певні торгові марки чи торгові ім'я виробника, патент, дизайн або вид, певне походження, виробника або постачальника, якщо тільки не відсутній достатньо точний або зрозумілий спосіб опису необхідних умов і забезпечено включення до тендерної документації таких слів, як «або еквівалент»¹³.

У даній статті Угоди СОТ перелік посилань, які не можуть бути включені до технічної специфікації схожий з тим, що міститься в Положенні про держзакупівлі. Варто відмітити, що угода СОТ урегулює питання недопущення дискримінації під час визначення предмету закупівлі більш детально, ніж Типовий закон та Положення про держзакупівлі. Посилання заборонено включати до технічних специфікацій, адже вони призводять до позбавлення окремих учасників права на участь у держзакупівлях, а отже, є дискримінацією.

Важливе значення має також кваліфікація учасників, яка застосовується з метою усунення на попередньому етапі процедур закупівель тих учасників, які не володіють належними кваліфікаційними даними для укладення та виконання договору.

Стаття 6 Типового закону передбачає, що організація, яка здійснює закупівлю, не повинна встановлювати стосовно кваліфікаційних даних постачальників жодних критеріїв, вимог, або процедур, які являють собою дискримінацію відносно постачальників або між ними, або у відношенні їх категорій на основі державної належності, або які не є об'єктивно виправданими¹⁴.

Даною статтею забороняється встановлення критеріїв, що становлять дискримінацію, а саме – заборонено здійснювати кваліфікацію за критерієм державної належності учасників, а також інших – які не є об'єктивно виправданими. Питання, наскільки критерій є об'єктивно виправданим, не може бути вирішено в законі – воно має вирішуватись компетентним органом у кожному конкретному випадку, з урахуванням обставин, що мають значення.

Статтею III Угоди СОТ також встановлено заборону створювати дискримінаційний режим постачальникам на підставі країни виробництва товару або послуги, що поставляються¹⁵. Дана заборона схожа на заборону, яка міститься в Типовому законі та Положенні про держзакупівлі. Очевидно, що для товарів (послуг) не має суттєвого значення країна виробництва, адже на характеристики товару (послуги) дана обставина не впливає жодним чином. Разом з тим, встановлення кваліфікації за країною виробництва призводить до порушення права конкретного учасника на участь у держзакупівлях, що по суті і є дискримінацією за ознакою країни виробництва товару (послуги).

Типова угода містить ще одну статтю, яка забезпечує недопущення дискримінації під час встановлення кваліфікації учасників. П. б) ст. VIII Угоди СОТ встановлено, що умови для участі у тендерних процедурах повинні бути обмежені тими, які є суттєвими для гарантування можливості фірми виконати умови контракту, та не повинні створювати дискримінацію серед постачальників інших країн»¹⁶. Отже, якщо кваліфікаційна вимога не пов'язана із гарантуванням можливості виконати контракт вважається дискримінаційною, оскільки обмежує право на участь у держзакупівлях певних учасників, які можуть виконати даний контракт.

Здійснення посилянь та встановлення не виправданих об'єктивно кваліфікаційних вимог є прикладом дискримінації у вигляді обмеження чи позбавлення прав учасників держзакупівель. Однак, дискримінація може вчинятись також шляхом наданням переваг на підставі ознак, що не мають раціонального обґрунтування та не є об'єктивно виправданими.

Для недопущення надання переваг одним учасникам перед іншими ст. XII Угоди СОТ встановлено заборону організації, що проводить закупівлю, при відповіді на запит щодо відповідної інформації, якщо така інформація дає такому учаснику переваги перед його конкурентами»¹⁷. Отже, дискримінація може також вчинятись шляхом надання постачальнику інформації, яка ставить його у більш вигідне становище у порівнянні з іншими.

Перевага одним учасникам перед іншими може бути надана також під час розкриття та оцінки тендерних пропозицій. Ст. 34 Типового закону містить заборону здійснення запитів, пропозицій чи дозволів з метою зміни суті тендерної заявки, включаючи зміну ціни та зміни, спрямовані на те, щоб зробити тендерну заявку, що не відповідає формальним вимогам, такою, що їм відповідає»¹⁸.

Підсумовуючи все викладене можна дійти висновку, що значення терміну «дискримінація» у сфері держзакупівель в цілому співпадає з його загальним значенням. Дискримінація у держзакупівлях може вчинятись як шляхом встановлення перешкод одним учасникам, так наданням переваг іншим. Такі ознаки як торгова марка, дизайн, фірма, джерело походження товару тощо не впливають безпосередньо на здатність товару чи послуги задовольнити потреби замовника. В свою чергу такі ознаки, як національна належність учасника чи країна виробництва товару об'єктивно не впливають на можливість виконання контракту, щодо якого проводиться процедура держзакупівлі. Наведені вимоги не мають ні об'єктивного виправдання, ні раціонального обґрунтування, однак саме ці критерії мають вирішальне значення при кваліфікації дискримінації.

Вважаємо за можливе сформулювати наступний варіант визначення терміну «дискримінація» у сфері держзакупівель – це різне ставлення замовника до учасників, що має метою чи наслідком обмеження, позбавлення передбачених законом прав, надання переваг на підставі ознак, які не мають раціонального обґрунтування або не є об'єктивно виправданими. При остаточному доопрацюванні законопроекту ЗУ «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти» № 2263 запропоноване нами визначення поняття «дискримінація» може бути використане для вдосконалення понятійного апарату.

¹ Звіт Антимонопольного комітету України щодо здійснення замовниками державних закупівель за 2007 рік // http://www.amc.gov.ua/amc/control/uk/publish/article?art_id=104049&cat_id=5973;

² Юридична енциклопедія, 2й том, К., Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1999р, С. 195;

³ Вікіпедія, <http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B8%D1%81%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F>;

⁴ Лищина І. «Международные механизмы защиты прав человека». – М., 2000. – С. 4.

⁵ Тимчасове положення про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти // Урядовий кур'єр від 02.04.2008, № 61.

⁶ Закон України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти» // Урядовий кур'єр, 24.05.2000, № 92.

⁷ Постанова ВГСУ від 13.02.2007р. у справі № 38/155 // http://www.reyestr.court.gov.ua/pls/htmldb/f?p=204:3:340359497904724810:pg_R_75335530852981943:NO&pg_min_row=136&pg_max_rows=15&pg_rows_fetched=15.

⁸ Закон України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти» // Урядовий кур'єр, 24.05.2000, № 92.

⁹ Тимчасове положення про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти // Урядовий кур'єр від 02.04.2008 – № 61.

¹⁰ Там само.

¹¹ Проект ЗУ «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти» (реєстр. № 2263) // http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=32084

¹² Типовий закон ЮНСІТРАЛ «Про закупівлю товарів (робіт) і послуг» // http://www.uncitral.org/uncitral/ru/uncitral_texts/procurement_infrastructure/1993Model.html

¹³ Угода Світової організації торгівлі про державні закупівлі // http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_342&p=1235389630460917

¹⁴ Типовий закон ЮНСІТРАЛ «Про закупівлю товарів, (робіт) і послуг» // http://www.uncitral.org/uncitral/ru/uncitral_texts/procurement_infrastructure/1993Model.html

¹⁵ Угода Світової організації торгівлі про державні закупівлі // http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_342&p=1235389630460917

¹⁶ Там само.

¹⁷ Там само.

¹⁸ Типовий закон ЮНСІТРАЛ «Про закупівлю товарів (робіт), і послуг» // http://www.uncitral.org/uncitral/ru/uncitral_texts/procurement_infrastructure/1993Model.html

Отримано 14.11. 2008

Резюме

В статье анализируется и сравнивается международное и отечественное законодательство о госзакупках в части определения дискриминации. Отсутствие в национальном законе о госзакупках определения понятия дискриминации является существенным пробелом и имеет ряд негативных последствий. Автор дает свое определение понятия «дискриминация в сфере госзакупок», которое предлагает применить при доработке проекта закона Украины о государственных закупках.